

SAMENVATTING VAN DE TIEN UNIVERSELE LEVENSREGELS

Dit schilderij is door Rembrandt gemaakt en overgenomen uit het boek van M. Pearlman: "In de voetstappen van Mozes." (1973).

Mozes heeft ongeveer 1500 jaar v. Chr. zijn tien "geboden" en de andere wetten van God de Vader ontvangen toen hij met het Israëlietische volk in de woestijn leefde. Dit feit heeft een symbolische betekenis, want zij waren daar omdat hun geestelijke kennis zo droog en dor als een woestijn was. De Israëlieten waren in die tijd zeer werelds geworden. Ze hielden erg veel van luxe en rijkdom en waren bijzonder materialistisch. Ze hadden bovendien niet veel op met God. Goed beschouwd zijn we in de voorbije 3500 jaar niet veel verder gekomen, want wij gedragen ons in deze tijd net zoals de Israëliërs toen. En, net als toen zijn er veel mensen die niet meer in God geloven. Velen zeggen immers dat als er al een God van liefde bestaat, er dan niet zoveel ellende op de wereld zou zijn. Hij laat het lijden kennelijk bestaan, zo zeggen sommige mensen dan, ook al

slachten hele volken elkaar af. Maar juist al die ellende en armoede ontstaan doordat wij niet volgens Mozes' tien morele richtlijnen leven. Zouden we dit wel doen, dan was het leven op aarde een goed en prettig leven. Dat dit geen loze praat is, blijkt uit de beschrijvingen hieronder.

Maar eerst nog even dit. Als je goed naar het schilderij van Rembrandt kijkt, zie je dat een verdrietige Mozes twee stenen bladen vast houdt waarop wat leestekens staan. Die tekens zijn de eerste woorden van Mozes' zogenaamde "geboden". Hij staat op het punt beide bladen in stukken te slaan, omdat hij boos is op zijn volk dat weer een werelds leven was gaan leiden tijdens zijn afwezigheid in de bergen bij zijn goddelijke Vader.

Het bijzondere is dat ongeveer 1000 jaar later de wijze Patañjali "tien woorden" ontving die feitelijk precies hetzelfde betekenen als de "tien geboden" van Mozes. De eerste vijf woorden van Patañjali luiden in het Sankskriet: Ahimsa, Satya, Asteya, Brahmacharia, Aparigraha. De betekenissen kun je zelf controleren door zowel dit verhaal als het verhaal over de beteugeling van ondeugden en de ontwikkeling van deugden te lezen. Het laatstgenoemde verhaal kun je op deze website vinden bij: "[tabblad methoden, leer van Patañjali, klik op "yama en niyama pdf."](#)"

Het eerste morele advies van Mozes luidt dan:

Heb God lief boven alles, geloof dat er maar één God is en denk niet dat er twee of meer goden zouden zijn.

Ik heb U lief boven alles wil niet zeggen dat je God de Vader, de Liefde Zelf, buiten je zelf plaatst en Hem aanbidt omdat Hij zo'n lieve en fijne Vader is. Het gaat erom dat wij de liefde *in* onszelf voorop stellen. Alles wat we doen, denken of zeggen, toetsen we aan de liefde. Ben ik nu zachtmoedig? Heb ik nu een juiste mening en zal ik dit of dat nu wel of niet zeggen, of is het een oordeel? Een veroordeling? Handel ik rechtvaardig, ben ik bescheiden, of juist niet? Durf ik eerlijk

te zijn en kan ik op een liefdevolle wijze mijn mening verwoorden? Op deze manier onderzoeken we elke gedachte. We hebben dan de liefde, God, lief boven alles. Wanneer de liefde bovenaan is komen te staan, heeft zij al doende een stevige basis gekregen. We kijken naar de ander met de ogen van mededogen. Zo leven we vanuit de liefde, we zijn één met de liefde Zelf. Zo kun je ervaren dat deze alomvattende liefde in en om al wat bestaat aanwezig is.

God is dan ook geen rechter en is dat nooit geweest. Dit is een oude misvatting die uit de tijd van Adam stamt. Adam was zeer streng voor zijn vele nakomelingen. Hij was degene die het straffen heeft uitgevonden, omdat hij God als rechter heeft ervaren. Pas aan het eind van zijn lange leven werd hem duidelijk dat het om de erbarmende liefde gaat. Toen omarmde hij zijn Vader en zij waren vanaf dat moment één in de liefde. Maar heel veel nakomelingen van Adam groeiden op met een God als rechter en zij namen logischerwijs dat beeld als kinderen over.

Adam en Eva werden net als wij verleid door het aangename aardse leven. Zij wilden genieten van het bestaan op aarde en hun seksualiteit. Dat was de appel die Mozes in het Oude Testament opvoert als symbool van deze levenshouding. Adam en Eva wisten dat zij deze verleiding moesten weerstaan, om zich verder geestelijk te kunnen ontwikkelen. Maar ja, we weten allemaal hoe moeilijk het is om iets dat je begeert, persé wilt hebben, te laten staan of niet te doen! Zij namen bewust het besluit van het leven te willen genieten, dat was de "slang" die Mozes als symbool in het Oude Testament neerzette. Ze dachten slim te zijn en negeerden de wens van hun goddelijke Vader om zich puur en alleen op hun geestelijke ontwikkeling te richten.

Tweede moreel advies: *Je zult Zijn naam niet ijdel gebruiken.*

God de Vader is een liefdevolle Vader voor ons allemaal. Hij zorgt ervoor dat ieder mens op de een of andere manier liefde in zichzelf ontwikkelt. Dit gebeurt op onbegrijpelijk veel verschillende manieren en bovendien gaat die opvoeding in de liefde na de lichamelijke dood gewoon door. Tijdens ons leven hier op aarde, maar ook aan gene zijde, mogen we daarbij constant een beroep op Hem, de liefde Zelf, doen. Hoe Hij helpt, wat Hij doet, dat blijft in de meeste gevallen voor ons verborgen. Maar soms is Zijn hand voelbaar en merkbaar. Hij helpt ons en op onze beurt kunnen wij anderen helpen en dienstbaar zijn. Als we de daad bij het woord voegen en in naam van de liefde Zelf handelen, gebruiken we Zijn naam niet tevergeefs. Dan maken we geen ijdel gebruik van Zijn naam.

Derde moreel advies: *Je zult de zondag heiligen.*

In de oudheid stelde Mozes een rustdag in, omdat de mensen toen erg materialistisch waren geworden en zich op het geld verdienen richtten. Hij raadde hen aan om op die rustdag tijd te nemen voor de bestudering van de heilige geschriften. Het is namelijk voor iedereen van het grootste belang te weten wat het doel van het leven op aarde is en hoe we dat doel kunnen bereiken.

Mozes heeft het doel van het aardse leven op een symbolische manier beschreven. In Genesis beschrijft hij weliswaar het ontstaan van hemel en aarde, maar daarmee tegelijk ook de geestelijke ontwikkeling van de mens tot een vrije geest van liefde-wijsheid. Met deze derde regel gaf hij in

zijn tijd al het advies om elke dag wat tijd aan geestelijke studie te wijden. Maar hij zag in dat de meeste mensen daarvoor de nodige discipline niet kunnen opbrengen. Daarom raadde hij toen al aan een vaste dag per week aan geestelijke studie te besteden. Dat is onze zondag geworden en op zo'n dag is het goed je te verdiepen in de verbanden tussen lichaam, ziel en geest en welke rol de liefde daarin speelt.

Vierde moreel advies:

Je zult je vader en moeder eren, opdat het je goed moge gaan op aarde en je lang zult leven.

Als ouders hebben wij allemaal de verantwoordelijkheid onze kinderen te leren wat waarachtige liefde is. Zelf voelen wij wel liefde voor onze kinderen, maar zij hebben in eerste instantie slechts behoefte aan verzorging en aandacht. Wanneer de ouders aan hun primaire levensbehoeften voldoen, zijn kinderen al gauw tevreden. Liefde geven is echter een heel ander aspect en dat ontdekken kinderen op een zeker moment tijdens hun eigen ontwikkeling. Als ze opgroeien, kunnen ze onder andere van hun ouders leren hoe ze met andere mensen op een respectvolle manier omgaan. Maar ook hoe je een ander kunt vergeven, dat het beter is je boosheid te beteugelen en te zeggen wat je niet of juist wel wilt. Dit is de belangrijkste voorbeeld functie die wij als ouders voor onze kinderen hebben en zij eren hun ouders door hen te gehoorzamen. Daarom is de geestelijke betekenis van dit vierde advies onze kinderen gehoorzaamheid te leren en zelf gehoorzaam volgens deze tien richtlijnen te leven. Het is wijs om ons daarbij door wijsheid te laten leiden. Als we zo leven, zal onze liefde steeds sterker worden en we zullen dan een gezond leven leiden, zowel geestelijk als lichamelijk.

Vijfde moreel advies: *Je zult niet doden.*

Het is goed te begrijpen dat we iemand anders niet mogen doden, want dat is grof geweld. Je kunt ook een ander alleen maar doden wanneer je hem absoluut niet meer wilt respecteren of verdragen. Krachtiger gezegd: je kunt zo'n daad slechts uitvoeren als je liefde voor die ander dood is. Wanneer je liefde voor die ander niet meer op de eerste plaats staat, kun je pas een hekel aan hem krijgen, of hem of haar zelfs gaan haten. Of we kunnen nijdig zijn, woest worden of jaloers zijn. Daar het echter ons doel is om liefde voor elkaar te ontwikkelen, doden we dus de liefde *in* onszelf wanneer we wel een ander haten, kwaad of jaloers op hem zijn, macht over hem willen uitoefenen. Daarom is deze richtlijn een uitstekend advies voor een bewuste ontwikkeling van onder andere verdraagzaamheid, vergevingsgezindheid, mildheid en mededogen; kortom: liefde voor je naasten.

Zesde moreel advies: *Je zult niet onkuis zijn, niet echtbreken.*

Echtbreuk vindt niemand leuk. Vanuit de naastenliefde gezien is het niet meer dan normaal dat we elkaars partner gewoon respecteren. Echtbreuk is vaak de oorzaak van ontzettend veel narigheid, pijn en verdriet, daarom geeft Mozes het dringende advies om vooral geen overspel te plegen. Onkuisheid is de neiging om de seksuele lust te stimuleren om vervolgens het opgewekte verlangen te bevredigen. Dit kan een gewoonte worden, waardoor de wellust en de geilheid alsmat toenemen. Degene die steeds op zijn eigen bevrediging uit is, is een zelfzuchtig mens. Immers, de geslachtsgemeenschap is bedoeld voor de voortplanting van het menselijk ras. Door elkaar lief te hebben en geslachtsgemeenschap te hebben, geven we een andere ziel de kans zich

geestelijk te gaan ontwikkelen. Het is dan ook niet de bedoeling dat het willen genieten van de seksualiteit en de bevrediging een doel op zichzelf zijn.

Daarom is de diepere, geestelijke betekenis van dit advies dat wij nooit zelfzuchtig moeten worden, maar dat we onvoorwaardelijk en vanuit onbaatzuchtigheid leren handelen. Dan leiden we een "kuis" leven. We doen er ook goed aan niet met deze regel te breken. Nog krachtiger gezegd: vergeet deze richtlijn nooit!

Zevende moreel advies: *Je zult niet stelen.*

Het idee van stelen komt het eerst in onze gedachten op en als de kans geboden wordt, volgt de daad meestal snel. De beoefening van niet-stelen betreft dan ook voornamelijk de gedachten. Hoe beter we in staat zijn niets van een ander te willen hebben, hoe minder de gedachte aan stelen zijn kop op zal steken.

De diepere, geestelijke betekenis slaat onder andere op het gebruiken van macht; over anderen willen heersen. Iemand die over een ander heerst, koestert geen respect voor die ander. Hij handelt in strijd met de naastenliefde, want als machthebber gebruikt hij dan zijn geestelijke vermogens in zijn eigen voordeel. Iemand die macht uitoefent, voelt zich al gauw meer dan een ander, of kan hem zelfs minachten.

Wij hebben bij onze incarnatie in het fysieke lichaam een deel van Zijn Geest ontvangen en zijn dan ook een afspiegeling van Hem. Dus beschikken we over geestelijke krachten en macht. Maar het is niet toegestaan om iets van die goddelijke macht op een eigenmachtige manier in het dagelijks leven te gebruiken. Wanneer we dat wel doen, leven we niet volgens dit zevende morele advies. We gebruiken dan in feite Zijn vermogens op een eigenmachtige manier. Niet volgens de goddelijke ordening. En de goddelijke orde is natuurlijk die van de naastenliefde die door Jezus gegeven is. We mogen niets van Zijn geestelijke macht, kracht of welke andere eigenschap naar ons toe trekken zonder één te zijn in de liefde tot God de Vader. Wanneer iemand dit wel doet, steelt hij. Daarom is het beter volgens deze morele richtlijnen te leven, want dan leef je volgens Gods goede orde. We moeten ook niet denken dat we meer zijn dan een ander, en andere mensen vereren want zij worden daar hoogmoedig door. Dit is dan ook de reden dat het overdreven complimenteren en bejubelen van onder andere sporters erg verkeerd is. Al die verering kan de ontwikkeling van hun hoogmoed en ijdelheid aanwakkeren. En dat is funest voor hun ontwikkeling in de naastenliefde.

Achtste moreel advies: *Je zult niet liegen.*

Het liegen is een zeer vervelende eigenschap en is de basis van listigheid, bedrog, ruzies, onvrede; zelfs oorlogen en moord kunnen het gevolg ervan zijn. Wij hebben allemaal de morele plicht ons altijd aan de waarheid te houden. We dienen te vertellen wat we met zekerheid weten en voelen.

We zijn er aan gewend om te denken dat wij bepaalde dingen tot stand brengen dankzij ons vernuft, of onze handigheid. Zodra iemand iets heeft gepresteerd, geven we hem of haar al gauw een compliment. Gewoonlijk zijn we eveneens trots op onze prestaties. We vergeten dan echter dat onze talenten, maar ook het lichaam een gift van God de Vader zijn. Wanneer we daarmee iets

presteren en Hem dan niet de eer geven, zijn we onwaarachtig. Geestelijk gezien liegen we dan, omdat we er geen rekening mee houden dat we alleen iets kunnen doen dankzij deze door Hem gegeven vermogens. Zowel ons eigen leven, als al het andere leven overal in het universum, is Gods schepping. Hij geeft elk mens het leven, een vrije wil, het verstand en gevoel, een geheugen en een geweten. We zijn waarachtig als we beseffen dat onze talenten in feite Zijn krachten en machten zijn die Hij ooit heeft geschapen.

Negende moreel advies:

Je zult absoluut niets van een ander begeren. Geen materiële en ook geen immateriële dingen.

In de ouderwetse formulering zegt Mozes dat we niet het huis van een ander, niet zijn knecht, noch zijn os (werktuigen en krachtbronnen) en zijn ezel (vervoermiddel en lastdrager), noch iets wat van je medemensen is, mag begeren. Uit deze formulering blijkt overduidelijk dat we er goed aan doen niets van een ander te willen hebben. Ook de Boeddha leerde al dat begeerte de grondoorzaak is van het lijden, maar dit punt wordt pas helder als je het begeren en de hebzucht echt begint los te laten. Eerder ontstaat er geen begrip. Integendeel, dit advies lijkt zelfs in strijd met elk normaal leven te zijn. Immers, geen mens is zonder verlangens en wensen. Er zijn altijd wel dingen die we niet, of wel willen hebben. Het lijkt wel of we niet meer mogen denken, voelen en wensen, zo strikt is dit advies geformuleerd. Daar we onze zintuigen niet kunnen uitschakelen, lijkt dit een dwaze morele richtlijn te zijn.

Het gaat in ons leven uitsluitend om de ontwikkeling van liefde. Dit blijkt helder uit de voorgaande acht adviezen. Maar wij staan als ziel tussen twee vuren. Aan de ene kant de verleiding van het aardse genoeg en het aangename leven en aan de andere kant de geest van liefde-wijsheid. Alle zintuiglijke waarnemingen leiden tot gedachten en op hun beurt komen daaruit gevoelens en gedrag voort. Wij hebben de verantwoordelijkheid *elke* gedachte te bewaken in het gelouterde licht van ons verstand. Zodra een gedachte in strijd is met een van deze tien morele adviezen, of de naastenliefde, dienen we die gedachte los te laten. Wanneer we die gedachte echter wel toelaten, verbinden we automatisch onze wil eraan. Spoedig daarna volgt de handeling, omdat de gedachte het zaad van de daad is. Als je eenmaal sterk begint te begeren, is je gedachte al tot leven gewekt omdat je er liefde voor hebt ontwikkeld. Dan kiemt het zaad en de daad is de vrucht van de gedachte.

Ieder mens kan van jongs af aan leren zijn gedachten te onderzoeken, te ordenen en al wat niet zuiver, kwaad en verkeerd is eruit verwijderen. Het doel van ons leven is onder andere de ontwikkeling van respect voor onze medemensen en dat kan door niets van een ander te willen hebben of begeren. We ontwikkelen pas ware onbaatzuchtige en onvoorwaardelijke liefde als we niemand benijden. Daarom duidt de diepere, geestelijke betekenis van dit negende advies op de ontwikkeling van een vriendelijke en voorkomende levenshouding. Laat iedereen het zijne en begeer helemaal niets van wie dan ook. Het is beter elke vorm van materialisme en hebzucht achterwege te laten; geen aanzien noch roem zoeken en simpel en eenvoudig leven, want dan is het gemakkelijk om niet aan al die mooie en fijne aardse dingen gehecht te raken die slechts het begeren stimuleren.

Tiende moreel advies: *Je zult de vrouw van een ander niet begeren.*

Als je een relatie hebt en dan een andere vrouw of man begeert, toon je geen respect voor je eigen partner. Zo`n begeerte is direct in strijd met de naastenliefde.

Mozes bedoelde met "de vrouw" ook de liefde, want het vrouwelijke staat onder andere voor het gevoel en de ziel. En de ander is elk mens met wie je hier of daar in aanraking komt. Dit advies wijst er op dat wij niet de liefde van een ander mogen willen hebben. Niemand mag de liefde, of waardering van een ander opeisen, want dat is een vorm van eigenbelang. Eigenbelang komt voort uit zelfzucht en die voedt zo`n begeerte naar de liefde van een ander. Je trekt dan de liefde van die ander naar je toe voor je eigen genoegen. Maar eigenbelang en zelfzucht staan de ontwikkeling van onbaatzuchtige en onvoorwaardelijke liefde volledig in de weg. We handelen verkeerd als we de liefde van een ander begeren, want we blokkeren daarmee de ontwikkeling van onze eigen universele liefde. Hèt levensdoel van ieder mens.

Daarom is de diepere, geestelijke betekenis van dit advies dat we niet van een ander kunnen verlangen dat hij ons liefheeft. Dit laatste is zeer belangrijk, want zo voorkomen we dat we een ander helpen of goed doen, omdat we er iets voor terug verwachten. Wanneer we dit wel doen, is de hulp niet onvoorwaardelijk en niet onbaatzuchtig, en juist dat is de vorm van de liefde die we hier op aarde kunnen ontwikkelen. De aarde is een perfecte leerschool in naastenliefde, juist omdat er zoveel hulpbehoevende mensen zijn.

Zie Jakob Lorber, De geestelijke zon, deel 2 voor meer details.